

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Neptanítóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Nézlelnek minden vasárnap és csütörtökön.

Szocialistáink.

Alig van itt a tavasz, máris szocialista mozgalódások híreivel van tele a levegő: Bajáról írják, hogy ott a napokban szocialista apostolok tartottak beszédeket a néphez és körülbelül ilyen féle gondolatokat iparkodtak belevésni azoknak a szegény földműveseknek elméjébe: Amikor a nép kenyeret kér, akkor az urak szuronyt meg golyót adnak neki. Ha panaszkodik a munkahiány és olesó napszám miatt, akkor kap börtönt, a szájára lakatot, a lábára békót. Ha mer szólni úgy letörlik, mint a kutyát, vagy a csendőrökkel leszúrják. Ezen kívül izgattak a magyar hazáért, mert minálunk mindent szabad tenni, csak urnak kell lenni. Bujtogatták a munkásnépet, hogy ne szerződjön az aratáshoz vagy ha már szerződött, akkor bontsa fel a szerződést. Titkos összejöveteleket is tartottak, de a csendőrség neszét vévén a dolognak a kolomposokat elfogta, a gyülekezetet pedig szétkergette.

A bajai mozgalódásokhoz hasonló mozgalmakat jelentenek Adáról, Ó-Becséről, B.-Almásról. A rendőrség ugyan nem mindenütt veszi neszét a dolognak, de azért mégis híre terjed a gyűléseiknek, mert ők maguk kürtölik világgá a lapjaikban az apostolok sikereit és az ige hatalmát.

Szép dolog az apostolkodás, ha az tisztá hitből és anyagi érdekek nélkül történik. A mi szocialistáink apostolairól azonban egytől egyig bebizonyosodott, hogy az anyagi haszon az, amelyért nehéz munkájukra vállalkoznak. Anyagi haszonért nemcsak a szegény népet, de a hazát, a vallást, még az Istent is agyonszónokolnak.

Kongreszusokat ülnek, excedálnak, olykor imitt-amott lázonganak, s a célok szent nevében megkopasztlják tehetsébb társaikat. A magyar szocializmus, ne essék zokon senkinek, parodiája a nyugati szocializmusnak. Hogy a szocialis programban sok a chimaera, még több a naivitás és csaknem

elejétől — végig nem számolás a praktikus élet követelményeivel; az nem a legnagyobb baj. Minden újításnak a világ teremtése óta megvolt ez a hibája: hogynem volna meg hát a szocializmusnak, a mely a világ gyökeres átalakulását hirdeti. A mi szocializmusunk azonban tisztára visszacsúszás a jóhiszeműséggel az ügyefogyottsággal.

Megvilágítottak a bácskai szocializmus forrását természetét. Kiderítettük, hogy a lát lelkiismeretű, édesen beszélő élelmesség főként kovácsolt magának a nép nyomorúságából és azt uzsoramódra kamatoztatta. Az apostolkodása, nem vált senkinek hasznára, ellenben a legnagyobb romlást nem magára, de azokra a naiv lelkekre zúdította, a kik felültek próféciájának. Ez ma is ép oly könnyű szerrel nyiratják meg magukat, mint a mikor még nem tudták, hogy csak eszközök a lelkellem élelmesség kezében.

Azonban ép ez a hiszékenység a bizonyosság reá, hogy a szocialistikus forrongás nem csupa hóborf, hogy van reá komoly ok, hogy szanálásával komolyan kell törődni. Arra nem sokat adunk, a miről a vezető urak missziójuk teljesen tudatában, szörnyen fontoskodva, nagy hangon, még nagyobb eszmé-zavarral szónokolnak. A dagályos és zürzavaros Demosthenesek előbb-utóbb le fogják magukat járni; a kívánatos boldogságot sokkal közelebb állónak hirdetik, semhogy föl ne süljenek ígéretekkel.

Vége is maga a nyomorúsággal küzdő, a kenyérre éhes ember át fogja látni, hogy boldogulását nem a főnálló társadalom szétrobbantásával kell mankálnia? hanem azzal, hogy minél organikusabban beilleszkedik a társadalmi keretbe és hogy annak körén beleül okos törelemmel s bátor kitarítással keresi a prosperálás föltételeit. Azokban az országokban, a hol a szocializmus az első forrongáson már átment, már is erre a csapásra tért a mozgalom, többé nem lép föl merőben destruktív követelésekkel; többé nem

hiszi, hogy az új világ csak a réginek romjain születhetik meg.

Az állam és a társadalom azonban kötelességet mulaszt, ha a szocialis forrongást ebben az evolúcióban magára hagyja. Azzal legyünk tisztában, hogy a legtöbbször alapos a panasz, az élet majdnem elviselhetlenül nehéz volta miatt. A munka igen sok ok közrejátszása következtében már nem az a tőke, a mely nemcsak a jelent, hanem a jövőt is biztosítaná. Az pedig elvitáztatlan, hogy minden embernek munkája díjában joga volna a kenyérhez.

Arra kell tehát módot találni, hogy ez a jog valóságga legyen, hogy a munka kenyeret adjon.

Az új bűnvádi eljárás és az esküdtszék.

Kap-e Zombor esküdtszékét?

Ez a kérdés manapság már egészen Hamlet királyfi •Lenni vagy nem lenni• jének borongósságával kezd hatni lelkiünkre. Reménykedünk, aggódunk, sőt néha gyanakszunk is, hogy nem e bosszúálló kéz áll utjában boldogulásunknak, jogaink érvényesülésének?

Zomborban mindenki tisztában van azzal, hogy az esküdtszék kérdése a városra nézve életkérdés. A polgárság meghozza minden áldozatot az esküdtszék érdekében, a közgyűlés feliratozott, az ügyvéd egyeslet kérvényezett, a főispán informál, a képviselőközbenjár, az államnak a dolog nem kerül semmibe és mind-ezek daczára mégis csak folytonos bizonytalanság az osztályrésztünk, akár Hamletnek a szellem megjelenése előtt.

Az 1896 XXXIII. t. cz., mely az új perrendtartást szabályozza, néhány hónap mulva már életbe fog lépni s ezzel az igazságszolgáltatás egészen más mederbe terelődik. Az új bűnvádi eljárás gyökerében megváltoztatja a bíróságok eddig követett rendszerét.

Bizonyára sok nehézséget fog okozni az esküdtbíróságoknak, hogy az új perrendtartás nagyon sok olyan dolgot foglal magában, melyet sem a büntető törvénykönyvben, sem más munkában nem találhatunk föl.

Nagy nehézséget fog továbbá okozni az új perrendtartás életbeléptetésénél az is, hogy az esküdt polgárok közül sokan nem jelennek meg a pontos időben s így hosszú vergődésen keresztül lehet eljutni az esküdt-szék összeállításához. Ha jól megmondjuk a dolgot, nem is csodálkozhatunk ezen. Hiszen igen gyakran megesik, hogy az esti órákig eltart a reggel megkezdett sajtótárgyalás s ezen idő alatt az esküdt ki nem mozdulhatnak a törvényszéki palotából, bent étköznek, sőt néha bent pihennek is le pár órára.

E tekintetben az új perrendtartás életbeléptetése könnyíteni fog az esküdték helyzetén. A jövő év január elsejétől kezdve a súlyosabb beszámítás alá eső bűnügyekben ítélkező esküdték délben hazamehetnek és ha a tárgyalást fölfüggesztik, csak másnap tartoznak ismét megjelenni. Azután az esküdteteket eddig nagyon sűrűn hívták be. Évnyegyedenkint legalább egy végtárgyalást tartottak, hogy egy-egy esküdtnek tiszser, sőt lizenkészer is meg kellett jelenni három hónap lefolyása alatt.

Az új perrendtartás évenként mindössze tíz ülészakot állapított meg. Egy ülészak tízenöt napnál tovább nem tarthat. És naponként csak egy bűnügyet fognak tárgyalni. A lajstromba minden ülészakra más és más esküdtök neveit veszik be és ugyanazon esküdtet csak két év után hívhatják be újra. E szerint tehát az esküdtök sokkal könnyebben tehetnek eleget ezen polgári kötelezettségüknek, másrészt azonban sokkal erősebben fognak ezután fölügyelni arra, hogy a beidézett esküdt meg is jelenjen. Aki igazolatlanul távol marad, érzékeny pénz-bírsággal fogják sújtani.

Az esküdtbírószágok elé a következő bűnügyek tartoznak: Felségsértés, hűtlenség, lázadás, személyes szabadság elleni büntetés, gyilkosság, szándé-

kos emberölés, halált okozó súlyos testi-ártás, gyújtogatás, rablás, megvesztegetés és a közbádra üldözendő sajtóvétségek. A magánvádas sajtópörök ezután a törvényszék hatáskörébe tartoznak. A szegedi kir. tábla területén levő törvényszékek közül az új eljárás behozatala után is a szegedi törvényszék marad az illetékes a sajtó pörökben.

Mennyi fontos és nagy dolgok és még azt sem tudjuk, vajjon azoknak jótékony hatásától nem fosztl-e még bennünket a szűkkeblűség és más városoknak hatalmasabb protekcója.

Hírek.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor igen győren látogatott rendkívüli közgyűlést tartott a polgármester elnöke alatt. A közgyűlés a polgármester ajánlata bizottságot küldött ki az aszfaltozási munkálatok folytatás felmerülhető intézkedések megtételére és ezt a bizottságot: Trischler Ferenc polgármester elnöke alatt, dr. Donoszlovits Vilmos, Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Koczkar Zsigmond, dr. Zákó István, Gergurov Milan és Latinovits Szaniszló urakból alakította meg. A kereskedelmi iskola előtt a járdát 1.80 méterben, a népiszkola előtt 2.70 méterben, a Zarándok-utcában pedig 1.80 méterben állapította meg. A Vitéz-utca 2 méter széles aszfalt-járdát kap. Szemző Gyula kérvénye folytán a Vadászúrt előtti aszfalt-járda jelenlegi 3.60 méter szélessége megmarad és a kávéház ajtajánál még egy lépcsőfok engedték.

* **Személyi hír.** Dr. Átányi József kir. ügyész, a hodsági kir. járásbírószág ügymenetének megvizsgálása céljából kedden több napra Hodsághra utazott.

* **Tennis.** A pompás tavaszi napok beköszöntésével megkezdődött a világ legszebb és legegészségesebb sportja: a tennis Zomborban is. Szemző István, zombori nagybirtokos Bajai-uti parkjában minden nap folyik a játék. Annál nagyobb örömmel regisztráljuk ezt, minthogy Zombor a tennis terén valóságos országos,

hirre kezd felemelkedni. Ezt bájos és kitűnő tenis lady-einek köszönheti.

* **Bácskaiak Keleten.** Multkor megemlékeztünk arról, hogy április elején több fiatal bácskai nagybirtokos utazik több hétre Jeruzsálembe és Egyiptomba. Ez a hírünk azóta megvalósult. A napokban apatini Fernbach Jánostól, az utasok egyikétől vettünk értesítést Velencéből, hogy az oda folyó hó 14-én megérkezett. Fernbach János néhány sorban igéretéhez képest a Z. és V. olvasóiról sem feledkezett meg, amennyiben lapunk mai tárcájában számol be röviden impresszióiról.

* **Véglegesítés.** Bárá Vojnits István, Bács-megye főispánja Szemző Istvánt a megye alszámvévei gárdájának egyik kitűnő fiatal tagját állásában véglegesítette.

* **Bács-megye főispánja a királlyal.** Bárá Vojnits István dr. Bács-Bodrogh vármegye főispánja esütörtökön ápr. 20-án volt kihallgatáson Ó Pelsőgnél Bécsben, hogy a bárói ranggal és az örökös főrendházi tagság jogaival történt legnagyobb kiténtését megköszönje.

* **Szerencsés városi tisztviselő.** Konyovits Pál, városi adótitisz, régebbi keleti 100 forintos Genuai sorsjegyen nagyobb összeget nyert.

* **Rendőri hír.** Pénteken délelőtt, a Szent-György téren levő búza-piaczon nagy esődületet okozott két apatini német ember és egy zombori paraszt közt felmerült ügy, tetleges elintézése. Piry Felix és fia, Piry Péter megalkudtak Sztricszevits Györggyel a búza árára nézve, — de a németek a fizeteskort újból alkudozni akartak. Ezen aztán összeveszttek, s csak a gyorsan megjelent rendőrök mentették meg Sztricszevitsét a tulerő ki-veledelmétől.

* **Zombori koresolyozó-egylet.** A zombori koresolyozó-egylet folyó 16-án választmányi ülést tartott, amelyen az elhunyt dr. Matzitz Pál helyébe dr. Alföldy Árpád választott meg az egylet titkárául.

* **Schröder Aladár áthelyeztetése.** Amint a Bácska írja: Schröder Aladár a zombori kir. pénzügyigazgatóság titkáránt anak idején fegyelmi bizottsága lefokozásra ítélte. A napokban jött meg ez ügyben a m. kir. pénzügyminiszterium döntése, mely szerint a m. kir. pénzügyminiszterium a fegyel-

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA.

Un saluto da Venezia.

A „Zombor és Vidéke” eredeti tárczája.

Írta: **Fernbach János.**

Velence, 1899. évi ápr. 15-én.

Megigértém, tehát írok. Elismerem, hogy nagy fába vágom fejszémeket. Mindenképpen merész dolog keleti utazásról írni manapság, amikor az úgynevezett keleti nevezetességekről szóló tárczákkal és könyvekkel valóság-gal elaraszálják az embereket.

Fiuméről, Abbaziaról, Velencéről, Jeruzsálemről, Egyiptomról újat, meglepőt írni, véleményem szerint nem is lehetséges. Eppen ezért feladatomban festői nehézségei elől egyszerűen kitérek és utam szépségeinek és látnivalóinak tényleges ecsetelése helyett, tolamra csakis legszemélyesebb impresszióimat bízom.

Talán így is tellik néhány cikkre való. Különben is mirevaló lennének azok a Vinter Ferenc-féle „american lady”-k? Ezekenkívül a fárak leányai is csak húsból és vérből vannak formálva? Biztosan híszem, hogy a tűnő tárcsa-tárgy-aratásnak nézek eliből.

Utam Fiumén és Abbazia át vezetett a lagúnák városába. Teljesen igazuk van azoknak a bácskaiaknak, akik azt állítják, hogy a világ legkiálhatatlanabb utazása Zombortól Fiuméig esik. Beesültszavamra mondom, hogy, ha kezdeményezésemre hébe-hóba megnem szólaltattuk volna azokat a kedves kis poharakat, akkor talán ép lélekkel el sem viselhettük volna utunknak ezt a valóságos purgatorium számba vehető legelső szakaszát. No, de hála az Égnek tüstünk rajta.

Fiuméről magáról tudja mindenki, hogy az a magyar korona ragyogó drága kőve. A mögötte magasba nyúló Terzato: a Frangepánok híres kastélyával, a mólok, a kormányzó lak ismeretesek mindenki előtt.

Abazia pompás villáiról, sziklába vágott szökőkutairól, a villa Stefaniáról, a villa Angiolináról, Lovranáról, Buccariról, bácskaiak számára képeket festeni felesleges.

Abazia ügyelve van bácskaiakkal, meg fedjedelmi személyiségekkel, mint például Nemes-Militics nyáron zomboriakkal. Léptenyomon ismerősökre akad az ember.

A zomboriak közül Medvekyék és Alföldy Gédy batjának, az abbaziai magyarok

mentorának a családja idözik itt.

A tenger egész utunk alatt csendes volt és így teljesen átengedhettük magunkat gyönyöreinek. Engem is egészen elbűvölt. A tengeri betegségeknek csak a hírét hallottuk.

Én, aki fiatal, bácskai gyerek létemre legfeljebb arany kalászos delibábtavakhoz lehetek szokva, a tenger behatása alatt folyton Suliavannak: „Oh női szív, olyan vagy miként a tenger”-ét dudolgattam. De az igazat megvallva, akárhogy erőltetem is a jókedvet, többször holmi merengésen, ábrándozáson kaptam rajta magamat. Azt hiszem, hogy „Heimweh” volt az a különös íz.

Csevegtünk, daloltunk amíg meg nem untuk. Amikor egészen magam maradtam a fedélzeten, hát újra jelenkezett szivemben az a bizonyos ismeretlen valami.

A tenger sima tükrén O-Morovicza dobos pusztáit, Zombor, Apatin tanyáit, vidékeit kerestem. Még a velem hozott magyar lapokat is forgattam. Egyszerre csak véletlenül Martos Ferencnek a következő kis költeményén akadt meg a szemem.

S z a l o n k a - e s h e n

Puskámra dölve bámulok a ködbe,

mi bizottság elsőfokú határozatát, tekintettel a sok enyhítő körülményre és arra, hogy Schröder Aladár feyelmei vizsgálat alatt nem állt és mint kiváló munkás ismert, hatályon kívül helyezi, Schröder Aladár eddigi rangfokozatában és illetményével élvétében meghagyja és más kir. pénzügyigazgatóságához saját költségén leendő áthelyeztetését mondja ki.

* **Távlovaglás.** A szegedi első honvéd lovasdandár tisztí iskolája Pálffy Imre főhadnagy lovaglótanár és Nádosy György főhadnagy vezérkari főnök vezetése alatt távlovagláson tegnap ide érkeztek. Szegedről kiindulva, Szabadka, Zombor, Kula, O Bece és Zentán át vissza mennek Szegedre; a lovagló Vadászkürtbe szálltak. A megérkezett tiszték a következők: Pálffy és Nádosy főhadnagyk, Bereczky, Serédy, Polgár, Samarjay, Lencz, Tóthvárady, Deszán, Örvöl, Gyura, Gabry, Perzelt és Tragor hadnagyk. Hétfőn innen Kulára indulnak.

* **Hangverseny és műkedvelői színi-előadás.** A zombori kaszinó-egyleti delárda folyó évi ápril hó 29-én szombaton, a városi színházban műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Herold I. Nyitány a „Zampa“ cz. dalműből zenekarra. 2. Thern K. „Dalünnepe“ férfiak. 3. Abt F. „A válas fájdalma“ vegyeskar. 4. Ketterer és Durand: „Trio Verdi I. „Traviata“ cz. dalműből, hegedű, zongorán és harmoniumon előadják: Schwarz Géza, Marschal Béla és Tomcsányi Aladar urak. 5. Hermann Gy. Román „Csak egyszer mondj igent“, éneklő dr. Kollár Viktorné urnő, zongorán kíséri Bodnár Ilonka urhölgy. 6. Weber K. M. Egyveleg a „Büvös vadász“ cz. dalműből zenekarra. 7. Neszler E. „Esti dal“ férfiak. 8. Hoffer K. „Magyar királyhimnus“, vegyeskar zenekarkísérettel. A hangverseny után színpad kerület „Barátságból“ cz. vígjáték egy felvonásban. Irta Taylor Tamás. Rendező Szalay Frigyes ur. Személyek: Benson, ügyvéd — Sztrilich Béla ur. Cárny neje. Hauke Margit urhölgy. Meredűt. Benson segéde Kohut Kálmán ur. Southdown Trotter, Benson barátja — Szalay Frigyes ur, Lucy neje — Jeszenszky Jolán urhölgy. Helyárak: Proscenium páholy 5 ft. A többi páholy 4 ft. Földszinti ülőhely 1 ft. Deákjegy a földszinti ülőhelyek 2 utolsó sorában 50 kr. A t. páholy-

bőrök elsőégi joga f. hó 28-án (péntek) déli 12 óráig fentartatik. Jegyek előre válthatók Schön Adolfné könyv- és zenemű-kereskedésében. Előadás után az Elefánt vendéglőben társas összejövetel. Pénztárnyitás 6 1/2 órákor. Kezdeté 7 1/2 órákor.

* **Athelyezés.** Karácsonyi István, a titeli kir. járásbíróhoz aljegyzőjét a topolyai járásbíróhoz helyezték át.

* **A Bács-Bodrogh vármegyei törvényelmi társulat új alapító és pártoló tagjai.** Alapító tagok lettek 50 frral: ifj. Chottek Re ső gr. Futak, Csáska György kalocsai érsek, Dungserszky István nagybirtokos Szt. Tamás, Fejér Gyula zombori apát-plébános, Pucher József nagybirtokos, vállalkozó Bpest, Szemző Gyula nagybirtokos Zombor és Teleki József gróf Tetőten. Pártoló tagok lettek: Flatt Viktor főispán Ujvidék, Trischler Ferenc polgármester Zombor, dr. Zalár István Borsód, Gärtner Sándor plébános Borsód, Juth Ferenc országgyűlési képviselő Tóth-Próna, Nikoltis Izidor főszolgabíró Zsablva, Lederer Gusztáv ít. táblai bíró Kula, Értl János nagybirtokos Szóna, Szutrély Lipót plébános Baja, dr. Vojnich Lajos közjegyző Zenta, Magyar Ernő földbirtokos Szabadka, Rónai László nagybirtokos Zombor, Bezerédi István országgyűlési képviselő Szabadka, Falcione Gusztáv nagybirtokos Zombor, Krump Vilmos felsőkeres. isk. tanár Zombor, Vértesi Károly ügyvéd Zombor, Gertinger Pál nagybirtokos Zombor, Husvéri Károly takarékpénztári tisztviselő Zombor.

† **Halálozás.** Parkashidi Molnár Antal szántóvái földbirtokos neje f. évi ápril hó 19-én életének 67 ik, boldog házasságának 43-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése f. hó 20-án ment végre.

* **Az újvidéki takarékpénztár** vezérigazgatójává Balassa Henrik, a bp. kereskedelmi iparbank kiküldött vezérigazgatója választott, kiállítását f. év május 1-én foglalja el.

* **Iparkivallás Baján.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara kerületének egyik jelentékeny városa: Baja, mint ottani tudósított írja, még ez év folyamán helyi iparkivallást készül rendezni. Az ügy intézésére már megtették az alapvető intézkedések, sőt már is rendelkezésre áll egy tekintélyes kiállítási alap, melyhez a város, az ipartestület, a bajai

pénzüzetek és a társadalom előkelői járultak hozzá jelentékeny adományokkal. E mellett megindult a mozgalom arra, hogy a város vagyonos osztálya előzetes megrendeléseket tegyen az iparosknál, kik a megrendelt tárgyakat kiállíthatják és mindjárt az első napokban ötezer forint értéket haladó ily megrendelést kaptak a jelesebb iparosok. Ily előkészítés mellett kétségtelenül sikerülni fog a helyi kiállítás, melyért Baja város törekvő és képzelő iparosai melegen lelkesednek. A kiállítást ez évi szeptember hó közepére tervezik.

* **A rőföskereskedőket és kelme-festő iparosokat** közelről érdeklő elvi jelentőségű határozatot hozott a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter. Ugyanis régóta élénken hangoztatott panaszra az említett üzletembereknek, hogy a gyolcsos tótok a házalási engedély értelmében való tényleges házalást mellőzik s csak a hetivásárokat látogatják s így minthogy üzleti költségük a rendes kereskedőhöz képest nagyon csekély s egy-egy gyolcsos tótnak összes évi adója csak 5 ft, a helyi kereskedőknek leküzdhetetlen versenyt okoznak. Ezek a gyolcsos tótok ahelyett, hogy a régebben nyert szabadelőnek megfelelőleg felsőmagyarországi vászonművekkel közösről-közösré s házról házra járva, kinalnak portékákat, nagyobb városokban ösztrák gyárterményekből nagy rakatárakat rendeznek be, a honnan aztán a vidéken tartani szokott hetivásároka néhány kocsival kiküldik áruikat. Ennek az állapotnak a tarthatatlanságát végre a kereskedelemügyi miniszter ur is belátta és kimondotta, hogy a gyolcsosok csak a tényleg gyakorlati házalások között utjukba eső községekben tartott hetivásárokon rakodhatnak ki, ellenben tiltva van nekik házalás gyakorlása nélkül csak a hetivásároknak látogatása. A valahol lettelepedett gyolcsosok az illető község hetivásárjain is csak akkor jelenhetnek meg, ha mint vászon- és kelmekereskedők iparhatóságai igazolványt váltanak s kereseti adót fizetnek, de már valamely szomszédos község hetivásárjain csak az esetben jelenhetnek meg, ha az illető község hetivásárainak idegen iparosok és kereskedők által való látogathatása törvényhatósági szabályrendeletben tiltva van. (Ilyen község nagyon kevés van Magyarországon.) A kereskedelmi és iparkamara, hogy a miniszter ezen elvi jelentőségű határozatának fogantatja is legyen, azt a kerületén levő összes elsőfokú iparhatóságokkal, hetivásár-tartási joggal bíró községek előljárásiával s az érdekelt üzletkörökkel közölni fogja.

* **A szabadkai ügyvédi kamara-ból.** A szabadkai ügyvédi kamara közliré teszi, hogy Keller István szombolyai lakos ügyvédet, elhallozása következtében, az ügyvédekről vezetett lajstromából törölte és iródaja részére ügygondnokul Szelek Lajos újvidéki lakos ügyvédet rendelte ki.

* **Papp Dániel** kéri azokat, akik „Tündérlak Magyarhonban“ című könyvére előfizetési ívet kaptak, sziveskedjenek előfizetésüket illetve gyűjtésüket május 5 ig beküldeni, amikor a könyv meg fog jelenni.

* **Figyelmeztetés.** Oblát Henrik férfi szabónak lapunk mai számában közzétett hirdetésére figyelmeztetjük olvasóinkat.

(Csus és kimerülés. A leginkább elterjedt betegségek egyike: a csusz. Különböleg képpen jelenkezik: majd heveny, majd idült, vagy az egész testet támadja meg, vagy pedig egy részét. Előidezője gyakran a hideglelés. Sokszor komoly bajt idéz elő a fejben, a vérker ingéstelőmozdító vagy a légző szervekben és végtére mindennemű munka elvégzését lehetetlené teszi. Ez az esete André Barry urnak

Melyel az éjszakának árnya von,
Hullám se lebben, locsánys se hallik,
Mély esőnd pihen a szunyadó tavon.

Alusznak már a darvak, a sirályok,
A vadkaesük a zombékokba' rég;
Csupán a béka szól, meg a tücsökhad
S itt — ott fűtlyent pár himszalonka
[még.]

A messzehangzó, éles fűtlyentéssel
Tévelygő párját hívja a madár . . .
Ugy elmereng rajt' egy vadász a par-
[ton . . .]

Magá se tudja, mit les? mire vár?

Ez a kis vers néhány pillanat alatt Váli bátyám szónai réjtébe teremtett. Mintha az egyik fűzfa vén tövében ültem volna ott a dunai gát szélén. Elgondolkoztam, hogy mi szebb, ez a ragyogó végtelenség, vagy azok a hazai tovatűnő, szürke felegek?

Kerestem a fűzest, a pusztát az erdőt,
amely nem volt sehoh. Messze, messze minden
merő víz . . . De elmúlt ez is.

* * *

Végre Velencebe értünk.

Velence! Te esodás, bűbajos város!
Rólad és remekidről írjak én, amikor évek
sem elegendők kellő megismerésre és év-
századok irodalma sem volt elég méltó
megéneklésre? Tudósokra hagyom az ilyes-
mit. Úgy vagyok veled mint a szegény hívő
az Úr templomában: áhítatos szívvel, igaz
hittel járok — kelek az isteni művészet egyik
stációjától a másikig.

Hanem, a mi a velencei néket illeti: jól áll-
lok, hogy köteteket lennék képes tökéletessé-
geikről összeverselni. De az is bizonyos, hogy
ha Tizián, Rafael, vagy Gorreggio a bácskai
hölgyeket ismerte volna, akkor a velencei
madonnák szépsége még nagyobb bálmatra
ragadná a világot.

A vendéglők itt mindenben a zombor
Vadászkürtre emlékeztetnek. Jó, hogy az
ember utaztában még a vasszőgeket is meg-
emészti.

Végül még megemlítem, hogy valóságos
gondalással nőttek ki magamat. Máris olyan
biztosan kormányozom a gondolálat, mint
Szemző Pista bácsi a trappereket.

Wallet ügyvéd főhivatalnokának Bourga-neufban (Creuse, Franciaország). A Le Chercheur de Bourga-neuf című újság egyik munkatársa kikérdezte az esete felől és a következőket hallotta: Nagyon rossz volt az egészségem, lehangolt voltam, szomorú és nem volt kedvem a munkához. Bizonyos idő óta bal felemben különös zugást éreztem, mintha csak vonat közelését hallottam volna, egészen síkkel voltam és ezzel egy időben kiálthatatlan fájdalmat éreztem a bal karomban. Aludni nem tudtam és egyre azon aggódtam, hogy elveszítem állásomat. Ötvennyolc éves koromban már nem reméltem gyógyulást, egy napon az iroda postájában füzetet találtam, a Pink-pilulák által elért sok gyógyulásról szólt, elmondva hogy sok hozzám hasonló beteget meggyógyítottak. Nem sokáig haboztam és jól is tettem, mert ma már egészen egészséges vagyok. Összesen hat dobozt használtam, de a csusz a kezemből már az első doboz használata után eltűnt, a zugás egészen elhagyott, boldog vagyok, jó kedvű és minden fáradság nélkül dolgozom. A csusz, bár gyakran a hideg a nedvség idézi elő, a rossz vértől is eredhet és így az ebből eredő betegséget ugyanugy gyógyítják, mint eredeti bajt. A gátbajt, közeli rokona a csuznak, a köszvényt, vérszegénységet, skrofulát, a gyermekek rossz kifejlődését, mind meggyógyítják a Pink-pilulák, melyek gyógyszerárakban és a magyarországi fővárosokban: Depot der Apotheke Gablin & Cie Budapest. V., Váci-körút 18. szám kaphatók. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz ára 9 frt. Főraktár Európa részére Gablin & Cie 3, Cite Trévisé, Paris.

A tavasz megérkezett és kihajt a földből a vetés, mely a szorgalmas földmives munkájának gyümölcsét képezi. Vajjon ahhoz fűzőtt remények mind beteljesednek-e, annak csak az Uristen a megmondhatója. Mennyi esélynek van a gabona kitéve, az hónapok múltán a kamrába jut. Forróság és fagy eső és szárazság, kártékony gombák és rovarok, érzékeny károsíthatja és részben tönkre is teheti; gonosz jégeső a földmives reményeit romba dönti; nem minden kár ellen óvhatja magát az ember, a jégkár következményei ellen azonban megvédheti magát minden gondos földmives, mennyiben a vetéseket idejekorán biztosítja minden komolyan gondolkodó gazda az aránylag csekély költségtől nem fog irtonni, hogy magának azt a megnyugvást megszerezhesse, hogy a jégeső véres verejtékes munkájának gyümölcséről, egész vagyontól, meg ne fossza. A múlt esztendő szomorú napjai, amidőn az előfordult jégkárok sok biztosítatlan gazdát majdnem koldusbotra juttatták, intő például szolgáljanak mindenkire nézve. Az ország számos vidékéről — Kapuvár, Vitérd, Ungvár, Bártfa, Keszthely, Debrecze, Miskolc és Tokajból már jégesők jeleznek, mely alkalommalogyoró nagyságt, jégeszettek lepték el a földet.

(Az utánaaból való óvás és azok iránti felvilágosítás, különösen tápszerkeknél, amelyektől legdrágább tulajdonunk, az egészség függ, mindenkinek sűrűs kötelessége. Még emlékeztetünk, hogy évek óta az első minő eredménytelőn a Kathreiner-féle Kneipp-malátá-kavé bevezetése az egészségetan legelőrangú szaktekintélyei által üdvözölve. Azon körülmény, hogy ezen gyártmány egy sajátosság találmány és előállítási mód által a bakkavé illatát kapja, kitűnő módon alkalmas teszi azt a bakkavéval való keverésre, amelynek kedvelt jóízű ezáltal finomul és fokozódik. No de megjelentek a hamisítások is azonnal, és még ma is szakadatlanul kísérleteznek, hogy hasonló esomagolásban vagy megjelöléssel, gyakrabban azonban nyitottan kimért áruban egyszerűen pórkölt árpát

vagy égetett malátát a közönségnek „malátá-kavé” név alatt fölerősítkoljanak. Ép ezért a leg sürgetőbbben övünk ezen valódi gyártmány minden csekély értékű utánzatától, amely csupán a már általánosan ismert fehér eredeti esomagokban a „Kneipp-plébános” védjeggyel és a „Kathreiner” névvel adható el, tehát azt sohasem szabad és lehet „nyitottan” kimérni.

A hétről.

(A „Zombor és Videke” eredeti közleménye.)

Biz Isten, mikor a mult heti tárczámat megírtam, nem gondoltam arra, hogy hivatalos leszőlásban is lesz részem e tárczának miatta. Pedig hát részem lett benne, mert Bodnár director úr szörnyen indigálódvá az én tudatlanságomon, megmagyarázza nekem a mult számban, hogy az április 11-iki gymnasiumi ünnepeken előadott opera részlet nem valzer, s hogy ő vagy a rendezőség semmi képpen sem felelősek azért, hogy ezen az ünnepeken deutcholtak, mert hát az előadandó darabot maguk a fiúk választották. Nohát ez a kibeszéd nem illik a t. director úrhoz, a kit én, már csak úgy a híre után nem ismerek olyannak, a ki az ifjuságnak valami féle autonómiaját szokta volna respectálni, sőt jól emlékezem egy nem régi hírlapi közreműködésére is, mikor úgy vakáció alatt újságban érvényesítette az ő önnipontiaját az ifjuságnak egy nagyon is ártatlan mulatságával szemben. Hanem most, mikor baklövésről van szó, akkor az ifjak választottak, tehát ők felelősek. Nem úgy tiszteit Director úr! Önöknek, akik az intézet élén állanak, lett volna kötelességük, hogy ezen az ünnepeken ne kerüljön programma a mi nem oda való. Épen előttem a szabadkai gymnasium ünnepeinek programja, ha tetszik szolgállok vele, de abban hasonló tapintatlanságot nem látok, valamint nem látam sehol másutt. Hanem azt hiszem elég ebből ennyi. Én megmondottam a nézetemet, ha tetszik szívelejk meg, ha nem, akkor tessék tovább deutcholni. Egyébként béke velünk.

A mult hét egyik eseménye, mert hát nagyon sokat beszéltek róla, egy jóízűen végződött egyébként monsenk ígérkezett pernek a szerencsés befejezése volt. Egy község eljárásiágának nagyobb része, s velük még néhányan állottak vádlottként a zombori járásbírósg előtt. A magánpanaszos, a ki a la Zubovits, az egész faluval perben áll, s egyébként maga is nyugalmazott honvéd százados, jónak látta a tárgyalás kezdetén egy kijelentést tenni, a mely kijelentés aztán az egész tárgyalás sorsát megpecsételte. O ugyanis visszavonta vádját az egyik vádlott ellen, a miből aztán az következett, hogy a többi ellen is beszüntették az egész eljárást. Lett erre gadium. Mert hát bizony senki sem örült ennek az áldatlan pernek, mig most megszüntte általános örömet okozott. Talán a panaszos is örült a megszüntetésnek. Látni kellett azokat a vigyorgó arcokat, mikor a bíró a beszüntetést kimondotta, hogy az ember egész valójában élvezzen.

Egyebekben pedig aszfaltírozunk: az egész város mintha felvolna fordulva, annyira el van mind leve az aszfaltírozás munkálatainak nyomaitól; hanem én úgy látom, hogy sokkal többen vannak, a kik nézik, mint azok, a kik dolgoznak. Akár merre megy az ember mindig látni az úgynevezett ismert alakokat, a kik óra számban nézik az aszfalt megszületését s akik aztán mindjárt a hogy egy darabka elkészült iparkodnak elsőkké lenni, azt kipróbálni. No de hát úgy van ez a fővárosban is, miért nem lenne ez így Zomborban; ez csak annak a jele, hogy vannak emberek, a kik olyan szerencsések, hogy az idejük nem drága.

— y — z.

Városi ügyek.

Pályázat. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az előléptetés folytán üresedésbe jött és 800 ft évi fizetéssel javadalmazott városi másodjelgyűző állásra pályázatot hirdet: Felhivataknak a pályázni szándékozők, miszerint az 1888. évi I. t. cz.-ben előirt képességüket igazoló pályázati kérvényeket folyó évi május hó 31-ig báró Vojnits István dr. főispán úr ömeltóságához terjeszszék be. Zombor szab. kir. város közönségének, 1889. évi április hó 12-én tartott rendes közgyűléséből. Trischler Ferencz s. k. polgármester.

Pályázat. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a 312/898. számú közgyűlési határozattal újonnan rendszerezett és 900 ft évi fizetéssel s 100 ft évi lakbérpótlékkal javadalmazott községi bírói állásra pályázatot hirdet. Ezen állásnál minősítés tekintetében megkívánatik a jogvézettség, a kinek pedig jogtudományi államvizsgája van, előnyben fog részesülni. Felhivataknak az ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint a szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket folyó évi május hó 25-ig báró Vojnits István dr. főispán úr ömeltóságához terjeszszék be. Zombor szab. kir. város közönségének 1889. évi április hó 12-én tartott rendes közgyűléséből. Trischler Ferencz s. k. polgármester.

Aszfaltozás. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a megyéhez vezető átjárók, a Treifort, Posta-, Szeder és Rókus-utczák, továbbá az apatiné- és Jókai-terjárdainak aszfaltozására vonatkozó tervek elkészülvén, azok f. é. ápril hó 18-tól kezdődő 30 napon keresztül a városi mérnöki hivatalban közzszemlére tétetik azzal, hogy azok az érdekeltek által a hivatalos órák tartama alatt betekínthetők s azok ellen a közzszemlére kitélt tartama alatt felszólamlását bárki megteheti.

Zombor-csonoplai mút. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottságnak folyó évi április hó 12-én 44. közgy. szám alatt hozott azon határozata, hogy a zombor-csonoplai mút kiépítése költségeihez, illetve O-Besse, esetleg bács-földvár—zombori helyi érdekű vasut részére megszavazott hozzájárulás-hoz szükség kiadások fedezése céljából egy 125000 frtos hosszabb lejáratu kölcsönt vesz fel, a mai naptól számított 30 napon keresztül Latinovics Szaniszló városi tanácsnok hivatalos helyiségében közzszemlére tétett azzal, hogy ellene ezen záros határidő alatt felszólamlását bárki benyújthatja.

Villamosvilágítás. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik hogy a törvényhatósági bizottságnak folyó évi április hó 12-én 41. közgy. szám alatt hozott azon határozata, hogy a közvilágítás villamos fényvel házikézelésben rendezi be s e célra megfelelő számú regalkötvények eladását határozta el, — a mai naptól számított 30 napon keresztül Latinovics Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében közzszemlére tétett azzal, hogy ellene ezen záros határidő alatt felszólamlását bárki megteheti.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1899. évi IV. oszt. kereti ut adó kivetési lajstrom, az 1883. évi 44 t. cz. 16 és 18. §-a értelmében 8 egymásután következő napon át vagyis 1899. április hó 23-ától kezdve április hó 30-áig bezárólag, betekínthetős végett a város adóügyi osztályánál közzszemlére kitétik azon figyelmeztetéssel, hogy ezen adómnem kivételre: a.)

azon adózók kik a kivétési listajstromban tárgyalt adó nemmel a múlt évben már megtróva voltak a listajstrom kitételét kitevő 15 nap alatt, b.) azon adózók pedig kik a kivétési listajstromban megállapított adóval a folyó évben első ízben rovatk meg, adótarozásuknak az adókönnyveskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi közigazgatási bizottsághoz felelveztetnek. A felelvezések a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújthatók be, a mely azokat a kivétési iratokkal ellátva a közig. bizottságnak bemutatni köteles. A fentkített határidőn túl benyújtott felelvezések a kezdetben idézett törvényzikkben foglalt rendelkezés szerint tekintetbe vétetni nem fognak. Zombor 1899. évi február hó 17-én. Trischler Ferencz s. k. polgármester.

Csarnok.

A 19. század második negyedének eszméi.*)

Ira: **Strasser Henrik.**

(Folyt. és vége.)

Mihelyt vezérlő egyéniségeink látták, hogy a közbizsadsági eszmék teljes érvényre jutása nehézségekbe ütközik, lassu adagokban kezdték azokat beadni. Az 1832. 36. országgyűlés az úrbéri törvények egész légióját teremtí meg. Noha még ezek távolról sem elégtűk ki az igényeket, mert csak a jobbágyak megváltóságát mondják ki, nem pedig megváltandóságát, mégis sok fáradságba került a főrendiházban való elfogadásuk.

Sőt annyira ment 1832-ben, de 1836-ban is a kormány irtozás a reformoktól, hogy Wesselényit a törvény elé állította azért, mert az örökvltságh érdekében emelte föl szavát. De nálunk a 30-as évek végén minden rohamosan változott. Még ugyanabban az évben (1836-ban) hangosabban kezdték az örökvltságh behozatalát sürgetni és az elfordult sok örökvltságh eset-csakugyan arról tanusodik, hogy főrendiekben is győzedelmeskedik a jobb belátás és nincs már messze az a nap, midőn az osztálygóg és előítélet választófalai ledőlnek.

Es ez a nap csakugyan be is következett. De következett 1848-ban, midőn is az országgyűlés egyéb fontos feladatai között a jobbágyokról sem feledkezett meg és törvénybe iktatta, hogy az úrbér... robot... dözma... örök időkre megszüntetettnek.

A jobbágyosság és ezzel együtt a dözma és robot eltörlése maga után vonta a köztelheriveselés kimondását is. Évszázadokon át, egészen 1792-ig a nemesség az ország közterheiben semmiféle részt nem vett.

A milliók egy helyett, ez az elv volt nálunk érvényben. Midőn a jobbágyosság megszüntetésére irányuló törekvés megindult, vele együtt a köztelheriveselés elvét is ki akarták mondani. De gyors orvosságra volt szükség, nem várhattak, míg az éveken át tartó küzdelem gyümölcseit megtermi. Előlegesen tehát megelégedtek avval, hogy legalább az országgyűlés költségét fedezték saját zsebükből, mint ameily költség kizárólag a nemesség érdekében történt. A 48-iki törvények végre itt is megszüntetik az anomáliát, mely ugy humanitarius, mint közzgazdasági szempontból az volt és a VIII. t. ez. kimondja a nemes elvet, hogy: „Magyarország és a kaposotterezek minden lakosai minden közterheket különbség nélkül, egyenlően és arányosan viselendek.”

Más téren Deák Ferencz, Kőlcsey Ferencz és br. Eötvös József tűnek föl, mint a humanismus rendíthetetlen bajnokai. Az ő közreműködésűkkel született meg a korszak legfontosabb alkotás annak egyike, a büntető törvényjavaslat.

A kultur állam első teendője egyesek vagyonának és életének megvédelmezése. A védelem költéle. Az egyik, a legegyszerűbb, de kivihetetlen fajja a praesumptív védekezés, a midőn jólelele megakadályozzuk a büntetést. A másik a büntető elkövetőknek megbüntetésé. A büntetés igen változatos, de mindig pártatlannak kell lennie. Nálunk előbb a törvény előtti egyenlőség nem volt kimondva, úgyannnyira, hogy míg a nemes ember még gyilkosság esetén is megválthatta magát 2—300 forinton, addig a parasztot sokkal kisebb büntetért is halálra ítélték. Ezen jogtalanságh ellen küzdtek a humanitás nevében, melynek sarkalatos alapelve az, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, és mely nem tűri meg azt, hogy állítólágh büntetés színe alatt vérlázító kegyetlenséggel bánjunk embertársainkkal. Ezen küzdelemnek első gyümölcse a büntető törvényjavaslat, mely, habár törvényerőre nem emelkedett, mégis hosszú időkre irányította hazai törvénykezésünket. Végül eredményében a küzdelem eredeti célját, a törvény előtti egyenlőség kimondását hozta létre, még pedig nemcsak büntügyekben, hanem általános közztörvénykezési tekintetben is. Ez pedig azáltal lett valóvá, hogy elvettek a törvénykezési jogot a földesurtól, kinek pártatlansága nagyon kérdésos volt.

A jogbágyosság megszüntetésével egyidejűleg megindult a mozgalom, hogy a hátralevő elkülönítő fal is romba dőljön, t. i. az, melyet nem a természeti folyamat hozott létre, mint pl. az osztálykülönbséget, hanem, ameily mesterségesen idéztek elő t. i. a vallásokét.

A vallási kérdés nem új tárgy országgyűlésünkön. Körülbelül 3 évszázadon át azok adták meg országgyűléseink jellegét. De a vallási harc eddig csak a protestáns és katolikus vallások között folyt és ebben a hangban nem annyira a lelkiismereti, mint a politikai szabadságh volt az irányadó.

A katolikus vallás még mindig az államvallás jellegével bírt, mellette a többi keresztény felekezetek csak túrve, az izraeliták pedig még túrve is alig voltak,

pedig akkor nyugat Európában már régóta törvénybe iktatták a teljes vallásszabadsághot.

A vallási kérdés felvetése ezek szerint korszerű volt. Az újabb rendezésnél ellenzékünk nem akart megelégedni az általános phrazisokkal, most már teljes vallásszabadsághot követelt. Követelte, hogy egyik vallásból a másikba bárki átlphessen, hogy a vegyes házassághok jogérvényesek legyenek, követelte az izraeliták recepezióját.

A rendítáblán mindezen igazán szép és nemes intézkedések részben megvalósultak, de a főrendi táblán annyira megszorították azokat, hogy az 1840. 29. és 44. III. t. ez.-ben nagyon kevés intézkedés foglaltatik és a teljes vallásszabadságh csak a 48-as törvényekben mondatott ki.

Ezen eszmék képezik egy negyed század küzdelemeink tartalmát. Hozzájuk járul még a politikai, gyülekezési szabadságh eszméje, melyek azonban, bár végeredményükben igen fontosak, mégis rövidebb küzdelem szűlötti. Es ezen eszmék, melyeket a francia forradalom hívott életbe, egy újabb fr. forradalomnak köszönhetik törvénybeiktatásukat. A februári forradalom adja meg elhatározó lökést ama törvények megalkotására, melyeket márcziusi törvények néven ismerünk és melyeknek, végezőlga az erős, nyelvbén, vallásban és érzésben egységes magyarhaza.

Felolós szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**

nygvéd.

Kiadó-lap-utalános: **Oblát Károly.**

Kiadó lakás.

A Szt.-Györgytéren levő házamban egy lakás, mely áll 2 utcza, 3 udvari szobából mellékhelyiségekkel f. é. május hó 1-ére kiadó.

özv. Bikár Simonné.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

Az arezbő-szépítése és formítása. **RIZSPOR**

Legelégánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

es. és fir. udvari toilette szappan és illatszergyár.

Bécs J., Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatszert-, drogm-és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger S. és Zs. és Teltsch Gáspár keresk. czégnél.

Javallat: A gége, a légzőszervek és az emésztési rendszer megbetegedései. Ellenjavallat: sorvadás.

Gyógyhely.

értésbés és tájkeztetőt ingyen

Lakások megrendelhető a fürdőigazgatóságánál.

Gleichenbergben.

Álkálikus savanykás források: Constantia és az Emmaforrás alkálikus savanykás vasbuzogó: a Johannisbrun men; tiszta vasbuzogó: a Klausenquelle; savó, tej (szárz takarmányozás) Kely, anyasó-belehelés, fenyőtűgözök belehelése, mindkettő különfűlkékben, légszízi készűlek, pneumatikus kamrák, édes-ásványvíz és pezsgő caloisatorfűdők, fenyőtű és acél-fűdők, nagy vizgyógyintézet, terepgyógymód, nyhe nedves meleg, pormentes, szélesesendes levegő, erdős dombvidék

Gleichenberg.

* A zombori főgymnásium apr. 18-11-iki ünnepélyen felolvasott pályaműves értékelés.

Chocolat

SUCHARD

Mindenhol
kapható.

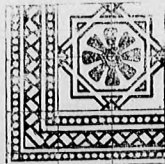
Cacao

Vadászkürt szálloda**Budapest, Kishid-utca 5. szám**Elsőrangú szálloda a város köz-
pontjában. Villanyos világítás

személy-telhező (Lift) fürdő, telefon,

kávéház és vendéglő. Mérsékelt árak.
Szoba-árak kiszolgálás és világítással
együtt 1 frt 20 krról feljebb.

Uj tulajdonos

Ifj. Kommer Ferencz**WALLA JÓZSEF****Mozaik**és
cement-áru gyára
BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13.**Granit-teraszó,**
Betonirozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szőkökutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati
lapok,
Asefalt-tető és elszáge-
telő lemezek,**Kerámít-lap,**
Mozaik-lap à la Mét-
lach,
Márvány Mozaik-lap,
Cement-lap,
Menyeszt-nádszövet,
Tűzálló téglák,
Portland Cement,
Roman Cement,
Terracotta-árak.**HIRDETMEŒY.**Van szerencsém Zombor sz. kir. város és környéke közönségét értesíteni, hogy **f. évi május hó 1-én**
a **Kossuth Lajos-utczán** levő **Sztojkovics féle ház emeleti**
helyiségében, a **takarékpénztárral szemben****FÉRFI-RUHA**
TERMEMET

megnyitom, melyre ezuttal is a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmét felhívom.

Midőn ily óriási anyagi áldozattal ezen üzlet megnyitásába bele merészkedtem
menni, csak azon biztos remény tudatában mertem ezt tenni, hogy alban az esetben,
ha Zombor város és környéke közönségének magas fokú izlését ki fogom tudni elégíte-
ni, akkor az áldozat és fáradság nem fog hiába való lenni. Ezen erő- és tántorithat-
lan bizalmam Zombor város és környéke közönsége iránt indított ama, hogy „**férfi-**
ruha salonomat“ oly komforttal lássam el, a mely a provinciákon ritkaság vagy
talán nem is található. Üzletemben a munka megosztásnak az előállításra leendő pá-
ratlan sikerét azzal iparkodom elérni, hogy az elkészítendő mindegyik ruhadarabra
külön szabászt s külön szakerőket fogok alkalmazni.Természetes, hogy e nagy anyagi áldozatokkal járó berendezések csakis ugy
maradhatnak fenn, ha a n. é. közönség azt kegyeibe veszi, amit pedig azon szerény czé-
lom által óhajtok kiérdemelni, hogy **kevés haszon és pontos, kifogas nélküli előállítás által** a
megrendelők sokoldalú igényeit kielégítem.Midőn még megjegyzem, hogy szíves megbízásokat, (akár levélileg, akár pedig személyesen) már
most fogadok el,

maradtam kiváló tisztelettel, a n. é. közönség készséges szolgálja

Oblát Henrik,
férfi-szabó.

HALLATLAN.

191 pompás tárgy csak 2 frt 20 krért
 1 remek aranyozott óra 3 évi jótállással,
 1 aranyozott óraláncz,
 1 pompás szivartartó,
 1 finom esiszolt zsébtűk ör tokban,
 1 angolvászonba kötött zsebjegyzőkönyv,
 1 készlet doublé arany kézelőgomb,
 1 készlet doublé-arany ingmellgomb,
 1 pár fülbevaló double aranyból imitált kö-
 vekkel,
 1 finom írőkészlet,
 1 drb szagos toilette-szappan,
 75 drb kitűnő acélz író toll eredeti csomagó-
 áshban,
 25 iv finom levélpapír,
 25 hozzávaló boríték és
 50, minden háztartásban szükséges tárgy.
 Az itt felsorolt **191 darabot 2 frt 20 kr**
 b eküldése után (az óra magában véve is ér
 annyit). szállítja

Scheuer H.

svájcezi kiviteli cég **Krakó, Josef-gas-
se 46.**

Posztó-szék üldés csakis magánosoknak.

Egy darab	3 10 m. hosz- szu, elegen- dő egy férfi- öltönyre ára csak	2,80 jó 3 10 jó 4,80 jó 6.— jó 7,50 finom 9.— finom 10,50 legfinomabb 12,40 angol 13,95 kangaru	} valódi gyapju- ból.
-----------	--	---	-----------------------------

Posztó gyári-raktár **Kiesel-Amhof Brünn.**

Minták portó és díjmentesen. Minthű szál-
litások.

Figyelmeztetés! Csakis közvetlen
megrendelésennél lehet jutányosan venni;
íme egy példa: Krausz Adolf posztó-
tökereskedő Bpsten szabóknak minden
megrendelés után a mintakönyvből a
következő ajándékot adja:

10 frtnyi bevásárlásnál 50 krért 1 nadrágot
20 " " " 1 frtért egy öllötzetet
60 " " " egy finom öllötzetet
egész ingyen.

Ezenkívül a szabónak 3 frtos szövet-
nél 20 % engedménye van.

Ezen ajándékokat esakis a vevők fi-
vetik meg, kik Krausz Adolf mintaköny-
zéből a szabónál vásárolnak.

Mórathon egy impágnel za-
rék eszigaretta- és pipadobányhoz

Örömmel sítja az ember kitűnő tu-
lajdonosságai miatt

Rágyujtva bármily dohánynyal, az
utóbbi égető csipőse így elvész

A legesztésesebb keverék eszi-
garetta- és pipadobányba

Tekintve azt hogy Mórathon a
nikotin ártalmas hatását a gyom-
orra paralizálja minden do-
hányzónak nélkülözhetlen
hatású pipadobányát vagy
Hégy réz eszigaretta-dohány-
nyal kevertetik.

Orvosok által minden do-
hányzónak ajánlottak

Nagy csomag 30 kr. kis
csomag 10 kr. külön vi-
nat és csomagolás pipadobány és
külön eszigaretta-dohány részére
Próbaküldemény: 10 kis csomag
hárminc 1 frt 20 kr. utánval
mellett

Visszonteladónak jövedelmező

Egyedüli készítő:

MÓRATH TIVADAR

gyógyfűkereskedés, Grác Vezérképviselő Ma-
gyarország és a társországok részére

DVORZSÁK JANOS.

heviteli ügynöksége,

Budapest, VI. Gyár-u. 43.

Hirdetmény.

Azombori városi munkálatok alkalmával elvállaljuk:
**udvarok, kapualjak, raktárak, magtárak,
folyosók, mosókonyhák stb.**

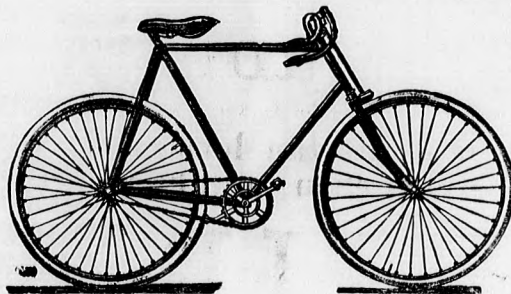
aszfaltozását,

a legjutányosabban és legjobb kivitelben.

A szükséges felvilágosításokkal, valamint pontos költ-
ségvetésekkel díjmentesen szolgál: **Zékely Lajos**
aszfaltművezetőnk, ki található a mindenkorai munka-
helyen.

Hazai aszfaltipar részvénytársaság

!!! Használjon Ön FEGYVEREK KERÉKET!!!

Különös előnye:
utólérhetlen

könnyű járás

(megejtetés nem létezik.)

Steyri legyvergyár

a világ legnagyobb kerékpárgyára.

Árjegyek ingyen és bementve.

M gyároszati vezető ügynökség:

Kann és Heller cézgnél

Budapest, Váci-körút 62.

Legolesobb butorbevásárlási-forrás

Zomborban, a takarékpénztárral szemben.

Van szerencsém a n. é. közönséget dusan felszerelt butoráru raktáromnak
szíves megtekintésére tisztelettel meghívni.

Nagy választékos készletben vannak igen szép:

Teljes	Hálószobák berendezések	} az egyszerűbbtől a legdisze- sebbeni kivitelig, a legjutá- nyosabb árak s jótál- lás mellett,
	Ebédlii berendezések	
	Szalon berendezések	
	Irodai és uriszoba berendezések	

nemkülönböztetve mindennemű egyes butorárukat, mi csak a lakberendezéshez szük-
séges u. m. szekrények, agyab. éjjeliszekrények, asztalok, székek
stb. magas támlájú finom ebédli-dívanok mintázott plüschel, ottomanok
és kisebb dívanok, hajlított fából levő butorok, mindennemű tükrök
és képek stb. nagy választékban, a legszilárdabb kivitelben jótállás
mellett az árak jó minőségűek, oly jutányos áron, hogy hatá-
rozatlan állíthatom, hogy jóval olcsóbban mint bárki mesél.

Kártyított butorokat úgy saját műhelyemben mint kívánatra a t.
megrendelő lakásán, mint e szakmának képzelt mestere a legesinosabban, szintén
igen jutányos árak mellett készítek.

Teljes tisztelettel

Adler Adolf

kártyító, díszítő és butorkereskedő

Zomborban

a takarékpénztárral szemben.

Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
 Kiténtetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai Intézőségek, vas-
 utak, Ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek,
 magyiszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói.
 E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapot-
 ban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fel-
 felé szállítatnak és ami a festék szűrítettségét illeti, azonos az
olajfestékekkel.
 Mintákat ya, ugyszintén használati utasítás kivanatra ingyen és bérmentve küldetik

halholyag

elsőrangú v. si tekén élyek nyilatkozatai szer-
 rint a legmegbízhatóbb és eltelendül ártalm-
 matlan tücsök urak és hölgyek számára.

**Ara tucakonként erede pá-
 risi csomagolásban:**

- Gummi, elsőrendű gyártmány 0.50 6.—frt g
- Halholyag kiváló finom n. mőség 2.— 8.— "
- Capotes amer cans (rovid) . . . 2.— 5.— "
- Gyűjtemény uraknak igen szélső-
 ruen dobozokban összeállít a 3.— 10.— "
- Suspensorium 0.50 3.— "
- Parisi női szivacska (Safety) . . . 2.— 6.— "
- Spongs 2.— 6.— "
- Irrigátor teljesen felsze elve 1.50 5.— "
- Eredeti pessarium elisivum (Poli-
 porus) Mezinga tanár szerint 1.80 2.50 "
- Vezető hozzá külön 1.50 "
- "Diana-óv" sz. havibajel ent kőt 3.50 5.— "
- (minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

KELETI J.

es. és kir. orvos szobészeli mű és
 kötszer gyáros

BUDAPESTEN.
 (Alapítottai 1878.)

IV. Koonaherezeg-utca 17.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedelyleztetik

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedelyleztetik.

500 forintot fizetek annak, aki
 Bartilla fogvi-
 zének használata
 mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást
 kap vagy a szája bűzlik. (Csomagolásáért külön
 10 kr) Bartilla A. örökösai. (E. Winkler)
 Wien, 19/1. Sommergasse 1. — Kérjünk
 mindenütt határozottan Bartilla-féle fog-
 aízelt. (Hamisítványok feljelenőli jól díjaztat-
 nak). — Kapható Zombor: Schwarc E.
 és Gállé E. gyógyszerárában.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment, Capsici comp.
 Ezen hírnöves házaszer ellentáll az idős meggyökösöknek,
 mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillá-
 pító beállításokként alkalmazatik kőszvények, csigolya-füg-
 szagotással és megpúlsékeknel és az orvosok által beállított
 sokre is mindig gyakorlatban rendelkezik. A valdóli Horgony-
 Pain-Expeller gyákorra, Horgony-Liniment elvezesés alatt,
 nem titkos szer, hanem igaz népszerű házaszer, melynek egy
 hazai részben sem kellene hiányozni 40 kr., 70 kr. és 100 kr.
 árcsokért. A hazai részben minden gyógyszerárban kes-
 letben van. **Főraktár: Török és Társa** Budapest, V., Váci-
 körút 4/a. **Budapest.** Berendezés alkalmával
 igen óvatosan legyünk, mert több kisbottorú
 utaszat van forgalomban. **Ki nem akar megkari-
 sodni** és minden egyes üveget "Horgony" ved-
 lője és Richter cégjegyzés nélkül mint nem va-
 lódit megvásárolja vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, es. és kir. udvari szállító, BUDAPEST.

Legnagyobb nyeremény
 legszerencsésbb esetben
1.000,000 korona

1.000,000 korona
 A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	nyer. á	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
81700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összében	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztályorsjáték
 nemsokára ismét kezdődik és
100,000 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék
 szerint az 6 szes sorsjegyek fele feltétlenül
 nyerni fog.
 A nyerési esélyek tehát, mint már ál-
 talánosan ismeretes, óriásiak.
 Összesen tizenhárom millió **160,000**
 koronát sorsol ak ki utószon. A legnagyobb
 nyeremény legszerencsésbb esetben

EGY MILLIO KORONA.

Szíves mielőbbi megrendesésknél eredeti
 sorsjegyeket a tevszeren eredeti árban
 és pedig:

- egy egész l. o. edeti sorsjegyet 6.—
- " fél " " " 3.—
- " negyed " " " 1.50
- " nyolcad " " " —.75

hűdünk szer utánvétellel, vagy a pénz előle-
 ges beklldése ellenében.
 A húzások után megküldjük tisztelt ve-
 vőinknek a hivatalos húzási jegyzeket, hivatalos
 tervezetek pedig díjlanul állanak rendelkezé-
 se. A húzások a magy. kir. kormány ellen-
 őrzése mellett nyilvánosan történnek és azok-
 nál mindenki megjelenehetik.
 Kérjük a rendelmenyeket mielőbb
 legkésőbb azonban

f.é. április hó 24-ig
 hozzánk beküldeni.

Török A. és T^{sa.}

a m. kir. szab. osztályors-
 játék
 főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4/a

Sek és nagy nyereményt fizet-
 tünk tisztelt vevőinknek; rövid
 idő alatt körülbelül egy és fél
 millió koronát.

Rendelilevél levágandó. **Török A. és Társa** uraknak Budapest.

Kérek részemre.....l. oszl. m. kir. szab. osztályorsjáték eredeti sorsjegyet a
 hivatalos tervezettel együtt beküldeni.

Az összeget.....frt } utánvételezni kérem
 postautalványnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: